VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Niekai tas paukštis, kuris savo lizdą ter[illegible] sena žmonių patarlė. Bet ką galima pasakyti apie tuo[illegible]s, kurie niekina savo tautą? Jiems tinka tik vienas var[illegible]kšai!

New York Public Library — Jun 20 1938

LII. METAI. 138 (430) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., BIRŽELIO-JUNE 16 D. KAINA 3 CENTAI

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Franco laimės
Bet kokia kaina
Belgijos keliu
Tai "padariniai"

Kas laimės Ispanijos vidaus karą, dabar jau nėra abejonės. Iš lėto, bet tvirtais žingsniais, gen. Franco baigia smaugti vyriausybininkų jėgas. Paėmęs Castellon de la Plana, dabar gen. Franco turi 75 kilometrus Viduržemio jūrų kranto. Vadinas, vyriausybininkų teritorija dar platesniu kyliu padalinama į dvi dalis.

Deja, tas laimėjimas nedarys garbės generolui Franco, paplugdžiusiam kraujuose savo gimtąją šalį. Vargiai istorija pajėgs nuplauti tą nekaltai žuvusių žmonių kraują. Laikas ilgai turės dar šluostyti nelaimingų motinų ašaras...

Gen. Franco, pradėjęs sukilimą, tikėjosi greitai apsidirbti su savo priešais. Bet, štai, netrukus jau bus du metai, o karo galo dar nematyti. Veltui Ispanijos nacionalistai stengiasi padaryti gen. Franco didvyriu, šalies išlaisvintoju. Veltui kai kurie nori gen. Franco pakrikštyti net "demokratu".

Taip, gen. Franco laimės. Bet kaip bus su Ispanija, kuri jau seniai pralaimėjo?

Vienas Amerikos mokslininkas, nuvykęs į nacionalistų Ispaniją, pareiškė:

"Kiekvienas Jungtinių Amerikos Valstybių gyventojas turėtų paaukoti po doleį generolui Franco, padariusiam tiek daug naudos žmonijai..."

Ką gero gen. Franco yra padaręs žmonijai? Tas mokslininkas, nuvykęs į Seviliją, buvo labai nustebintas, pamatęs, kiek gen. Franco pastatęs pigių namų darbininkams...

Taip, bet kiek gen. Franco yra sunaikinęs namų, puikių architektūros paminklų Ispanijoje? Ar tas mokslininkas suskaitė? Galima neapkęsti savo idėjos priešų, galima su jais kovoti. Bet kam griauti tuos miestus, kuriame gyvena ramūs gyventojai? Kam mėtyti bombas į muziejus, bažnyčias ir kitus puikius pastatus, į tuos nieku nenusikalsusius žmogaus kultūrinio darbo liudininkus?

Ar tai gali būti naudinga žmonijai?

Kaip jau žinoma, Pabaltijo valstybės nutariusios nesidėti su jokiais "ideologiniais blogais". Tai nutarta Pabaltijo Santarvės konferencijoje, kurioje dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministrai.

Ką reiškia tie "ideologiniai blokai"?

Niekam nepaslaptis, kad šiandien Europos jėgos pasidalinusios pusiau. Iš vienos pusės — demokratinė Anglija, Prancūzija, o na ir Sovietų Sąjunga, o iš kitos — fašistinis blokas, kurį sudaro Vokietija, Italija ir Lenkija. Taigi, jeigu Pabaltijo valstybės dėsis su demokratiniu bloku, tai kitas, fašistinis, blokas šnairuos. Ir, priešingai, jeigu jos susitartų su fašistinėmis valstybėmis, tai būtų nepatenkinta tiek Sovietų Sąjunga, tiek jos sąjungininkė Prancūzija.

Štai kodėl Pabaltijo Santarvė, kaip ir kitos mažosios valstybės, kaip, pavyzdžiui, Belgija, nutarė laikytis griežto neitraliteto.

Prieš kurį laiką lenkai buvo uždarę Lietuvių Mokslo Draugiją Vilniuje. Tos draugijos valdyba kreipėsi į Lenkijos vidaus reikalų ministeriją, prašydama vis dėlto šiai grynai kultūrinei organizacijai leisti veikti. Nežiūrint to, kaip Vilniaus lietuvių laikraštis Aidas praneša, Lietuvių Mokslo draugija galutinai uždaryta.

Lietuvių Mokslo Draugija suorganizuota dar prieškariniais laikais. Jos priešaky stovėjo dr. J. Basanavičius ir kiti mokytesni žmonės. Amerikos lietuviams ši draugija taip pat gerai žinoma, nes ji yra išleidusi visą eilę mokslišku studijų. Lietuvių Mokslo Draugija ypač rūpinosi lietuvių tautosakos rinkimu. Šios rūšies medžiagos, nušviečiančios lietuvių tautos praeitį, - ta draugija ypač daug yra surinkusi. Dabar lenkai ją galutinai uždarė.

Ar tai toki "normalių santykių" užmezgimo padariniai?

LENKIJA ORGANIZUOJA PERTVARĄ TARP RUSIJOS IR VOKIETIJOS

Lenkų užsienių reikalų ministras tais reikalais išskrido į Estijos sostinę

VARŠUVA, birželio 14 d. — Vakar Lenkijos užsienių reikalų ministras J. Beck'as išskrido į Estijos sostinę Talliną, kur jis kelias dienas bus estų vyriausybės svečias. Ši jo kelionė turi ryšio su neseniai įvykusiu jo vizitu Švedijos sostinėje.

Lenkija labai domisi Pabaltijo valstybėmis ir dvigubai padidino savo diplomatinę veiklą po to, kai Lietuva prieš tris mėnesius priėmė lenkų ultimatumą ir sutiko pradėti normalius diplomatinius santykius su lenkais.

Varšuva stengiasi sudaryti stiprų pertvarą tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos. Į tą pertvarą lenkai nori įtraukti šiaurėje Švediją ir Suomiją, toliau Pabaltijo valstybes (Estiją, Latviją ir Lietuvą) ir pietuose Rumuniją.

Pranešama, kad Švedija pritarė neitralumo politikai šiaurinėje bei vidurinėje Europoje.

Lenkai tikisi, kad jų užsienių reikalų ministro kelionė į Estiją duos pageidaujamų vaisių. Jie numato kai kurias kliūtis tik Rygoje ir ypač Kaune. Lietuviai ir latviai reiškia savo įtarimą Lenkijos siekimuose Rusijos atžvilgiu. Lietuva ir Latvija mano, kad didesnis pavojus šioms valstybėms gresia iš Vokietijos.

VYRIAUSYBĖ NETRUKUS DOVANOS DRABUŽIŲ ŠELPIAMIEMS VARGŠAMS

Valdžia perka drabužių už 10 milijonų dolerių; daug siuvėjų greitai gauš darbo

WASHINGTON, D. C., birželio 14 d. — WPA vadas Harry Hopkins'as šiandien pareiškė, kad WPA pirks už dešimt milijonų dolerių drabužių vyrams, moterims ir vaikams. Tie drabužai bus išdalinti pašalpą gaunantiems žmonėms.

Tie drabužiai bus nupirkti iš siuvyklų po visą kraštą, iš kur tik bus galima jų greitai gauti. Drabužius dalins atskirų valstybių (steitų) pašalpos tiekimo įstaigos.

Hopkinsas sako, kad tokis vyriausybės žygis suteiks daugiau darbo dabartiniams bedarbiams siuvėjams ir atgaivins darbus siuvyklose.

Tą sumanymą vyriausybei patiekė Amalgamated Clothing Workers of America.

Pranešama, kad, vykdant tuos vyriausybės užsakymus, apie 160,000 darbininkų tiesioginiai ar netiesioginiai gaus darbo. Tas suteiks daugiau energijos siuvyklų vadovams.

Veikia Lietuvos Turizmo Dr-jos informacijų biuras

KAUNAS. — Lietuvos Turizmo Draugija, keldama turizmo idėją visame krašte, ypatingo dėmesio kreipia į Lietuvos pajūrį. Be informacijos biuro Klaipėdoje, nuo gegužės 15 d. įkurtas, miesto savivaldybei padedant, toks pat biuras ir Palangoje.

Lietuvos Turizmo Draugijos Informacijų Biuras Palangoje teiks žinių ir nurodymų apie butus ir kambarius, parūpins turistams nakvynių, organizuos ekskursijas į pajūrį, Neringos kraštą ir kitas vietas bei rūpinsis visais kitais turizmo reikalais.

Lietūkis pastatys didžiausią Lietuvoje malūną

KAUNAS. — Lietūkis gavo finansų ir žemės ūkio ministerijų pritarimą prie Šiaulių elevatoriaus pastatyti moderną malūną. Tokio malūno statybos projektas jau rengiamas ir iki rudens, numatoma, ir pats malūnas bus pastatytas. Tai bus pats moderniausias ir didžiausias malūnas visoje Lietuvoje.

Anksčiau Lietūkis galvojo įsigyti kurį veikiančių malūnų, tačiau šie pasirodė jau per daug esą pasenę ir netinkami Lietūkio reikalams. Vieną malūną Lietūkis jau yra ir įsigijęs, būtent, Romano S. Kalvarijoje.

LIETUVOS PINIGAI

KAUNAS. — Lietuvos Banko aukso fondas gegužės 16 d. siekė 79,14 milijonų litų. Užsienių valiutų — 1,94 milijonų litų. Banknotų apyvarta — 124,9 milijonų litų. Banknotų padengimas auksu sudarė 63,6%, o auksu ir užsienių valiutomis — 65,2%.

Per Nemuną ties Jurbarku statys tiltą

Pagal susisiekimo ministerijos dešimtmečio planą, 1942 metais per Nemuną ties Jurbarku numatomas statyti tiltas.

Tinkamai tilto vietai parinkti, kad jį galima būtų panaudoti ir numatomam Kazlų Rūdos — Šakių — Jurbarko — Tauragės geležinkeliui, tyrinėjimo darbus numatoma pradėti dar šiais metais.

PREKYBOS INSTITUTE 3 KORPORACIJOS

KLAIPĖDA. — Paskutiniu laiku Prekybos Institute ėmė steigtis įvairios studentų korporacijos.

Neseniai įsisteigė studentų ateitininkų korporacija "Gintaras", kiek vėliau stud. varpininkų "Granitas", o gegužės 22 d. įsteigta tautininkų studentų korporacija "Herkus Montė".

Viesulo našlaičiai. — Šiuos du vaikučius viesulas išplėšė iš tėvų automobilio ir nusviedė į griovį už ketvirties mylios. Vyresnysis vaikutis rūpinasi savo mažamečiu broliuku, kol žmonės juos išgelbėjo iš vandens apsemto griovio. Jų tėvai žuvo.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

— Prezidento Antano Smetonos vardinių proga įvairių tikybų katedrose buvo laikomos iškilmingos pamaldos. Namai pasipuošė tautinėmis vėliavomis. Sekmadienį, vardinių išvakarėmis, organizacijų eitynės vyko į Prezidentūrą pasveikinti mylimą Prezidentą, Tautos Vadą. Birželio 13 d. vakarą dainų slėnyje prie didelio lau-žo susirinko per 10,000 kaunie čių Valstybės Galvai pagerbti.

— Birželio 11 d., dalyvaujant ministrui pirmininkui Mironui ir švietimo ministrui Tonkūnui, atidaryta moksleivių olimpiada, kurioje dalyvavo per 1,500 moksleiviu. Moksleiviai lenktyniavo lietuvių ir prancūzų kalbų mokėjime, o taip pat ir dainų, paišybos, tautinių šokių ir sporto dalykuose.

— Nuo birželio 10 ligi 12 dienos Rygoje vyko Baltijos Santarvės 8-ji konferencija. Užsienių reikalų ministrai konstatavo, kad trijų Baltijos kraštų santarvė sudaro pagrindinę bazę ir lemiantį principą veikimui tarptautinėje politikoje. Jie pareiškė tvirtą valią ir toliau nesigailėti jokių pastangų sėkmingam konstruktyviniam bendradarbiavimui, patikrintam moraliniu pasisakymu.

Kita konferencija įvyks Kaune gruodžio mėnesį.

— Birželio 12 dieną Kaune įvyko "Jaunosios Lietuvos" rajonų ir skyrių vadų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 735 vadai iš įvairių Lietuvos kampų. Dalyvavo Valstybės Prezidentas A. Smetona, ministras pirmininkas Mironas, vyriausybės ir kariuomenės atstovai. Suvažiavimas nutarė pagyvinti veiklą tautinės kultūros srityje.

Valstybės Prezidentas Smetona pareiškė, kad organizuoto jaunimo auklėjimas dabar yra svarbiausias uždavinys. Ministras Tūbelis išrinktas garbės nariu.

Suvažiavimas vienbalsiai sveikina užsienių lietuvius.

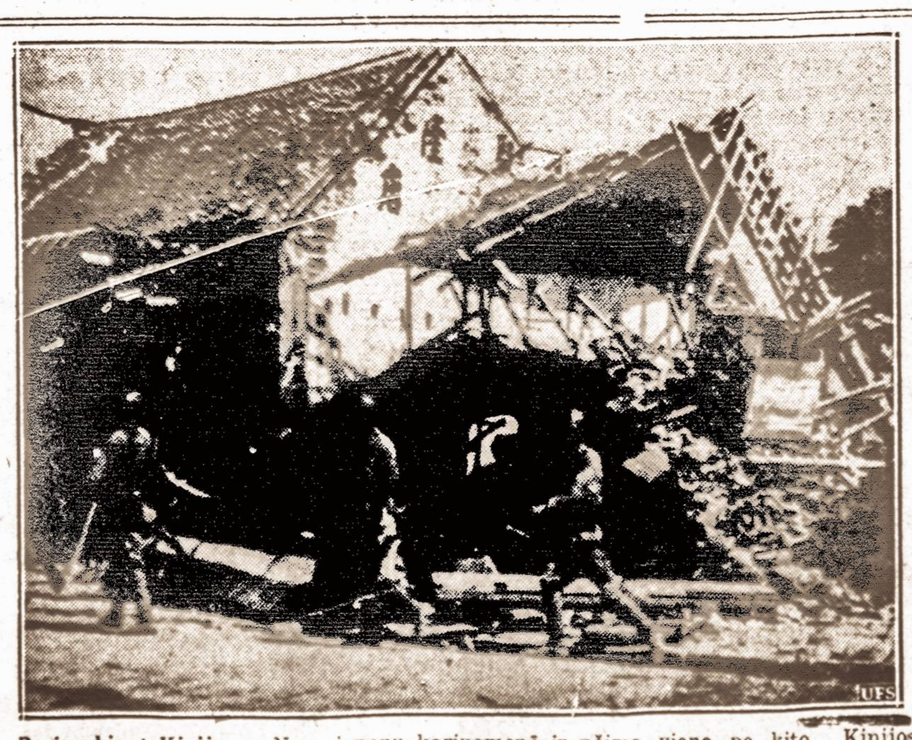

Pasigrobiant Kiniją. — Nors japonų kariuomenė ir užima vieną po kito Kinijos miestus ir miestelius, bet atskiruose namuose pasilieka taiklūs kinų šauliai, kurie nemaža japonų sunaikina. Tokias gūžtas japonai paskiau irgi visai sunaikina.

PERNAI JUNGTINĖSE VALSTYBĖSE ŽUVO IŠ VISO 106,000 ŽMONIŲ

Nuostolių dėl tų nelaimių visame krašte padaryta ligi 3,600 milijonų dolerių

CHICAGO, birželio 14 d. — Jungt. Valstybių saugumo taryba paskelbė, kad 1937 metais Jungtinėse Valstybėse įvairiose nelaimėse žuvo 106,000 žmonių. Tai yra kiek daugiau kaip dvigubai tiek, kiek amerikiečių žuvo per didįjį karą.

Dėl įvairių nelaimingų įvykių buvo sužeista ar nukentėjo 9.900,000 žmonių, tai yra, po vieną žmogų iš kiekvienos ketvirtos šeimos.

Visi nelaimingi atsitikimai padarė piniginių nuostolių ligi 3,600 milijonų dolerių. Čia įskaitomi tokie nuostoliai: algos ar uždarbio praradimas, gydymo ir apdraudos išlaidos, nuostoliai dėl ugnies ir dėl automobilių sudaužymo ar sugadinimo.

Automobilių nelaimėse po visą kraštą pernai žuvo 39,500 žmonių; sužeista ar kitaip nukentėjo 1,360,000 žmonių. Piniginių nuostolių dėl to padaryta ligi 1,700 milijonų dolerių. Palyginus su 1936 metais, nelaimės padidėjo keturiais nuošimčiais.

1937 m. mirtis dėl nelaimingų įvykių Amerikoje iš kiekvieno šimto tūkstančio gyventojų sumažėjo keturiais nuošimčiais.

Pernai dėl automobilių nelaimių kasdien žuvo po 108 žmones. Išskaičiuota, kad jei ir šiais metais tos nelaimės įvyks tokiu pat dažnumu, tai kiekvienas iš 13 žmonių bus sužeistas ar žus.

Apie 19,500 žmonių pernai žuvo dėl darbo. Palyginus su 1936 m., šios nelaimės padidėjo 5%.

FRANKISTAI DŽIAUGIASI PAĖMĘ KASTELJONĄ

BURGOS, birželio 15 d. — Paėmus svarbų uostą Viduržemio jūroje Kasteljoną, visa frankistų valdomoji Ispanija birželio 14 d. iškilmingai šventė tą savo pergalę.

Visose bažnyčiose buvo laikomos iškilmingos pamaldos, skambinta varpais ir gausingos minios žmonių dalyvavo eitynėse.

Frankistų lėktuvai bombardavo laikinąją vyriausybininkų sostinę Barceloną, Saguntą ir Valenciją.

14 vyriausybininkų lėktuvų ištisą valandą kovojo su 46-iais franisktų trimotoriais bombvežiais viršum Sagunto miesto. Abi kariaujančios šalys neteko po vieną lėktuvą.

APIE 150,000 KINŲ NUSKENDO

ŠANCHAJUS, birželio 15 d. — Geltonoji upė patvino. Tokio didelio potvynio dar niekad nebuvo.

Praneša, kad apie 150,000 kinų nuskendo dėl to potvynio. Taip pat tūkstančiai japonų kareivių nuskendo.

RADIJAS KENKIA SPAUDAI

DETROITAS, birželio 14 d. — Čia įvyko Amerikos laikraščiu sklebimų vadovų suvažiavimas.

Daugelis to suvažiavimo dalyvių nusiskundė, kad pastaruoju laiku radijas labai kenkia spaudai ir atima daugybę skelbimų. Vienas atstovas pareiškė, kad spauda neišmintingai elgiasi, gelbėdama didinti radijo klausytojų skaičių.

Daugelis nusiskundė, kad visuomenė ir žinias stengiasi patirti greičiau iš radijo, nekaip iš spaudos.

Statoma eilė naujų pieninių

KAUNAS. — Be įvairių kitų statybų, šį pavasarį labai gyvai vyksta pieninių ir grietinės nugriebimo punktų namų statyba.

Šiuo laiku statomi nauji mūriniai namai Joniškėlio, Radvilonių, Salako, Saločių ir Titgalių pieno perdirbimo bendrovėms.

Pienocentras yra prašomas paruošti projektus dar apie 20-čiai naujų mūrinių pieninių namu ir apie 20-čiai grietinės nugriebimo punktų namų, kurie taip pat daugiausiai numatyti mūriniai.

VYRIAUSYBININKAI DAR MANO GINTIS

HENDAYE, birželio 15 d. — Vyriausybininkų kariuomenė įsitvirtina ties Mijareso upe, 5 mylių atstu į pietus nuo Kasteljono, ir rengiasi pastoti frankistams kelią į Valenciją.

Iš Kasteljono 37,000 gyventoju dauguma pasiliko mieste ir iškilmingai pasitiko nugalėtojus frankistus. Daugelis verkė iš džiaugsmo, susilaukę išvaduotoju.

Generolas Franko vėl savo atsišaukimu kreipėsi į vyriausybininkų valdomos dalies gyventojus, ragindamas pasiduoti ir nekovoti be tikslo. Jis užtikrina laisvę visiems vyriausybininkams, kurie be pasipriešinimo pasiduos, ir dėl to nebus persekiojami.

Bet vyriausybininkai dar mano kovoti ir stiprina savo pozicijas.

EDENAS KRITIKUOJA ANGLIJOS POLITIKĄ

LONDONAS, birželio 13 d. — Buvęs Anglijos užsienių reikalų ministras A. Eden'as savo rinkikų susirinkime Lemingtone smarkiai kritikavo dabartinės Chamberlain'o vyriausybės užsienių politiką.

Jis sako, kad nuolaidumas užsienių politikoje ne visada veda į taiką ir kad, nežiūrint didelio noro taikai išlaikyti, Anglija turi suprasti, jog sutarčių nesilaikymas sudaro didelio pavojaus taikai.

Neminėdamas Chamberlaino, jis pajuokė optimistus, kurie tiki, jog nesilaikant sutarčių galima taika išlaikyti. Sako, norint pagerinti santykius su Italija, nėra reikalo aukotis, išsižadant svarbiųjų Anglijos reikalų.

ŽYDŲ DOVANA 4 PĖSTININKŲ PULKUI

PANEVĖŽYS. — Panevėžio žydai prekybininkai suaukojo 6.000 litų, už kuriuos nupirko 4 pėst. pulkui du sunkiuosius kulkosvaidžius.

Šią dovaną Panevėžio žydai pulkui iškilmingai įteikė birželio 12 d., kariuomenės ir visuomenės dienos proga Panevėžyje.

ORAS

Numatoma: debesuotumas ir nedidelis temperatūros pakitėjimas.

Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:29. Dienos ilgis 15 val. 8 min.

GERIAU BŪTI GRINORIUM, NEGU IGNORANTU

Laimingas tas Amerikos lietuvių jaunuolis, kuriam teko gyventi Lietuvoje

F. Bernota, gal pirmasis, iškėlė apie negražų pravardžiavimą jaunuolių, kurie yra gimę šioje šalyje ir didesnio, ar mažesnio amžiaus buvo išvežti į Lietuvą ir po keletos ar keliolikos metų vėl sugrįžo į savo gimtąjį kraštą — antrąją tėvynę Ameriką.

Šiuo straipsneliu aš norėčiau apsistoti kiek ilgėliau, nes, manau, yra reikalo tą dalyką išrišti ir atviriau pažvelgti, panagrinėti.

Jungt. Amerikos Valstybėse lietuvių gyvena apie vienas milijonas. Daugelis šeimų parvyko ir vyksta į Lietuvą ir ten apsigyvena. Su tėvais parvažiuoja čia gimę ir augę vaikai. Gimusieji, pagal Jungt Valst. įstatymą, laikomi šios šalies piliečiais.

Sulaukę 21 metų amžiaus jaunuolis privalo eiti atlikti karinę prievolę Lietuvoje. Pagal Lietuvos įstatymus, atlikus karinę prievolę nustojama teisių kitos šalies pilietybės. Būna išimčių. Lietuvos Vyriausybė išduoda svetimšalių liūdymus ir reikia mokėti 5 litus į mėnesį. Bet prieš tris ar daugiau metų Lietuvos vyriausybė išleido naują karo tarnybos įstatymą, kuriuo visi svetimšaliai, nežiūrint kurioje šalyje yra gimę ir priliečiai kitos šalies, privalo atlikti karinę prievolę. Išimtis daroma tik nesveikiems.

Sulaukęs 21 metų amžiaus, jaunuolis laikomas savarankišku žmogumi, piliečiu turinčiu galimumo balsuoti. Laikomas pilnu valstybės piliečiu. Karinės prievolės įstatymu einant, nustoja galios išvažiuoti į kitą valstybę, kurioje yra gimęs. Žinoma, būna daug išimčių, nes yra daug jaunuolių, kurie po karinės prievolės atlikimo ar atidėjimo atvažiuoja. Tas pareina nuo vidaus reikalų ministerijos ir Amerikos konsulato nuosprendžių.

Eisime prie temos. Nuvažiavę vaikai ar jaunuoliai į Lietuvą vieni pasilieka ūkininkais, kiti mokosi amato, treti lanko mokyklas, aukštesnį ar net aukštąjį mokslą baigia, daugelis iš jų ir geras tarnybas turi. Bet, tarytum lyg koks traukimas yra sulaukus maždaug 20, 21, daugiau ar mažiau, metų amžiaus, grįžti atgal į gimtąjį kraštą. Kiti atvažiuoja visai jauni, net 16, 17 metų.

Atvažiavus, tuojau gauna krikštyti "grinoriaus" vardu. Kokios prasmės žodis yra, niekas, manau, negalėtų išaiškinti. "Green" reiškia žalias, grynas. Šis vardas atvažiavusiems visur jiems svaidomas ir prikišamas kiekviename žingsnyje. Nėra reikalo aiškinti, kaip jaučiasi jaunuolis, girdėdamas jį taip vadinant. Kaip jis ar gali pravardžiuojamam nusišypsoti, padėkoti. Žinau tik tai, kad šis žodis giliai jam įstringa į širdį ir tik karčią užuojautą pravardžiuotojam reiškia, tik, žinoma, ne balsu, bet širdyje... Ką gali kuklus jaunuolis atsakyti nieko nešmanančiam koliotojui.

Ant mano kupros šis "grinoriaus" vardas taip pat krinta. Todėl, visų "grinorių" vardu, čia aš ir asistuoju pats tą asmeniškai pergyvenęs ar pergyvendamas. Patieksiu porą pavyzdžių.

Lankydamas Lietuvoje gimnaziją, buvau skautas. Susirašinėjau su užsienio skautais. Vienas man rašo iš Kalifornijos, klausdamas:

"Peter, tell me where is Lithuania?"

Labai nustebau, kad High School mokinys nežino, kur yra Lietuva. Aš jam nusiunčiau Europos ir, atskirai, Lietuvos žemėlapius.

Gyvendamas Sioux City, Iowa, dažnai stebėdavau savo pusbrolį daktarą, kaip jis, nusipirkęs laikraštį, pirmiausiai žiūrėdavo "funies" puslapį. Tuo laiku kilo civilis karas Ispanijoje. Aš jo paprašiau paaiškinti susidariusią politinę atmosferą Ispanijoje. Gavau atsakymą:

"Čia mums politikos nereikia ir neįdomu man tai žinoti".

Įsteigiau iš vietos jaunuolių klubą. Sioux City maža lietuvių kolonija, apie 150 lietuvių. Jaunimo apie 30. Ir... tas klubas tegalėjo išsilaikyti tik vieną mėnesį. Kodėl? Ar darbuotojų nebuvo? Buvo. Bet kada sumokėjome nario mokestį po 15 centų mėnesiui, tai, nubėgę, atsinešė bačkutę alaus, pasisamdė muziką klubo laidotuvėms, pareikšdami, kad jokio organizuotumo mums nereikia ir jokio klubo nepripažįstame...

Važinėdamas po plačiąją Ameriką, labai stebėjau lietuvius jaunuolius. Geresnį įspūdį gavau iš Chicagos lietuvių jaunuomenės. Beveik dvejus metus gyvenau Worcester, Mass. Ten iš pagrindų studijavau jaunuolių gyvenimą, jų psichologiją, įpročius, kitų žmonių charakterizavimą. Žinoma jų būryje neturėjau teisės išsiskirti, ar pasirodyti tai darąs.

Aš nenoriu įžeisti jaunuolių, čia augusių, bet tai imu, kaip pavyzdį. Manau, kad Lietuvoje trečio skyriaus mokinys tikrai parodys žemėlapyje Kaliforniją, o nusitvėręs laikraštį pirmiausiai skaitys visas naujausias žinias ir, užtikrinu, kad jis visai nė žvilgsnio nemes į juokų kampelį. Viešai pareiškiu, kad man didesnė garbė būtų būti paprastu kurpium ar siuvėju ir nešioti "grinoriaus" vardą, negu baigusiam Amer. kolegiją ieškoti sau dvasinio peno "funies" puslapyje ar įeiti į laisvos šalies atmosferą ir perdaug suprasti "good time" ir be rakto įsiskverbti į svetimo automobilį... Taip. Atmosfera tai atmosfera. Laisvumas savo keliu. Bet ne visur. Ir ne visada.

Pažįstu keletą studentų, kurie lanko kolegijas ir universitetus. Su jais man teko ir tenka dalyvauti įvairiame plačios lietuvių visuomenės judėjime. Taip, gaunamas įspūdis, bet koks?

Laimingu jaučiuosi gaudamas "grinoriaus" vardą ir tikrai esu patenkintas, gavęs progos gyventi tėvų žemėje ir grįžti atgal į gimtąją laisvą šalį ir neskrajoti tuščių minčių padangėmis.

P. Juknys

PASTABOS

Vienas Naujienų gizelis siūlo Lietuvai "ieškot naujų bendradarbių". O kitas klausia, "kur ieškot tų naujų bendradarbių?"

Jeigu ištikro ieškosite bendradarbių Lietuvai, ieškokite juos tenai, kur niekas nesisiūlo bendradarbiauti, nes tie, kurie siūlosi, jus apvils!

Vienas Lietuvos žurnalo redaktorius pastebėjęs Š. Amerikos lietuviškos spaudos "perlus", štai ką sako:

"Pirmiausia žmogus, paskui lietuvis ir tik į galą — savo partijos ar grupės atstovas! Argi tai lietuviams nėra galima?"

Taip, tai yra galima, jei lietuviškai kalbą "draugai" suprastų, kad jie — lietuviai. Tada gal jie labiau suprastų kad jie yra žmonės.

Tikiuosi, kad, laikui bėgant, Lietuvos žurnalistas turės progos įsitikinti, kad kalbamojo elemento "lietuviškumas, demokratiškumas ir darbo žmonių globojimas" yra obalsiai, kurie turi tą pačią reikšmę, kaip meškeriotojui ant aštraus plieninio kukučio užmautas sliekas. O to elemento žmoniškumas jau seniai nukankintas srovinės dogmos žiaurume.

Š. Amerikos lietuviškai kalbą gaivalai "bendrafrontininkai" nerimsta savo kailyje ir visuomenę mulkina pasiaiškinimu, kad jie "kovoją už demokratijos atsteigimą..." Bet kodėl amerikiečiai "progresistai" nerimsta šalyje, kurioje praktikuojama tikra demokratija?

Išvada labai aiški. Kaip vieniems taip ir kitiems nerūpi nei demokratiškumas, nei darbo žmonių gyvenimo padėtis. Jiems tik rūpi tos malonios ir pelningos vietos valstybės įstaigose.

J. J. Smailis

Sprogstantieji "kiaušin ai". — Kai atskridę iš Ispanijos lėktuvai numetė bombų Prancūzijoje 15 mylių atstu nuo ispanų sienos, prancūzai sustiprino tos sienos apsaugą. Prancūzai pasiryžę net tokius "sprogstančius kiaušinius" vartoti. Tokią 1,-200 svarų bombą deda į lėktuvą.

VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IŠ LIETUVOS

Iš prancūzų generolo Niessel'io atsiminimų

S. N.

Kad būtų jiems galima pasinaudoti šarvuotu traukiniu, kuriam ryte generolas buvęs leidęs išvykti. Galimas dalykas, kad admirolas Hopmannas taip labai tą leidimą ir norėjęs gauti kaip tik dėl to, kad jau buvęs numatęs, kokiam tikslui tai gali praversti, nes vokiečių delegacija, kuri taip stropiai slėpusi nuo komisijos padėtį, negalėjusi apie tai nežinoti.

Gen. Niesselis sutikęs padaryti lietuviams tą demaršą. Buvęs pasiųstas majoras Jocerdas kapitonas Cohendetas ir amerikietis leitenantas Massikas, jie disponavę, iš vokiečių pusės, kapitoną von Poseką. Nuvykę karininkai atsidūrę pačiame kautynių įkarštyje. Kaip tik ten įvykęs vienas incidentas, kuris vertas esąs paminėti.

Majorui Jovardui sueiti į kontaktą su lietuviais tie, toli gražu, nepasitikėdami šarvuotu traukiniu, pradėję taip smarkiai pyškinti iš šautuvų, kad protas liepęs laikinai pasislėpti. Vokiečių kapitonui von Posekui kiek per daug skubinantis atgal įlipti į šarvuotą vagoną, majoras Jocardas atsistojęs į šalį ir maloniai jam taręs: "Prašau, lipkite'. Kapitonas, truputį sumišęs, susigriebęs ir primygtinai paprašęs, kad majoras įliptų pirmas. Tas incidentas, labai nustebinęs vokiečius. Majorui Jocardui ir mūsų misijos Kaune nariui kapitonui Jonquires nesusitrukdę, kiek vėliau pamti roges, nuvykti pas lietuvius. Tratant šautuvų šūviams, vaikščioti kaip manevrų frontuose, kuriuos vokiečiai ir lietuviai turėję sustabdyti, kad tuo būdu evakuacija pasiliktų įmanoma .

Vokiečių delegacija įvertindama padėties rimtumą pranešusi apie savo pasiryžimą jau rytojaus dieną vykti pas generolą Eberhardtą ir vėl prašiusi pavesti jam pulkininką Dosse ir grupę karininkų, kurie komisijos vardu vietoje galėtų išspręsti kiek galima daugiau klausimų. Gen. Niesselis sutikęs leisti pulkininką Dossę vykti su šitokioms instrukcijoms:

"Generolas von Eberhardtas turi padaryti visiškai griežtų pasižadėjimų dėl evakuacijos būdų ir laiko tarpų.

Lietuviai turi gerbti Šiaulių—Tauragės geležinkelio liniją ir jų kariuomenės dalys turi pasitraukti į spalių 30 d. nustatytą demarkacijos liniją į rytus nuo tos geležinkelio linijos ir ten pasilikti tol, kol paaiškės padėtis, kad tuo būdu vokiečiams būtų atimtas bet koks pasiteisinimas dėl nesikraustymo.

Vokiečiai už galimumą išsikraustyti turi lietuviams atsilyginti, nes jie lengvai galėję užkirsti kelią, — atimdami jų visą karo medžiagą, esamą Šiauliuose ir apylinkėse.

Jei vokiečiai tikrai nesikraustytų, mes negalėsime užginti lietuviams juos pulti, nepaisydami tų blogumų, kurie iš to galėtų išeiti, ir vokiečių rusų kariuomenės dalis mes paliksime karo netikėtumams, kurie jiems pradėjo darytis tokie nepalankūs".

Vokiečiai buvę vertai nubausti už tą piktą valią, rašo gen. Niesselis, kurią komisijai parodę slėpdami nuo jos padėtį tol, kol tikėjosi viską susitvarkysiant, ir už tai, kad suvėlinę ir trukdę įvesti kontrolę ir kad delsę pradėti išsikraustyti. Jų eilėse viskas smukę. Latviai ir toliau juos smarkiai mušę, atimdami daug patrankų. Išskyrus vieną kitą dalinį, vokiečių — Bermondto kariuomenės dalys daugiau kovoti jau nenorėjusios, šiek tiek tvarkos buvę tik tarp 12,000 geležinės divizijos karių, kurie buvę priversti palikti Mintaują ir trauktis Šiaulių link. Per pasikalbėjimą su majoru von Loewenfeldtu sužinoję, kad Deutsche Legion iširęs ir kad prie Liepojos kariaujančių kariuomenės dalių tarpe viešpataująs nusivylimas. Rusų kariuomenės dalių Bermondto nuotaika buvusi blogesnė. Vokiečiai, pradėję jausti dvelkiant pralaimėjimo vėją.

Išvykus admirolui Hopmannui ir pulkininkui Dossei į Mintaują, gen. Niesseliui būtinai tekę pasilikti Tilžėje, nes tai buvęs vienintelis punktas, iš kurio buvę galima sekti evakuacijos eigą.

Beveik tuojau išvykus vokiečių delegacijai, sužinojęs kad geležinkeliu į Lietuvos teritoriją vykusios reguliarios kariuomenės dalys, kurios sakėsi vykstančios globoti iš Baltijos valstybių besitraukiančių kariuomenės dalių, ir netrukus pamatęs sustojant traukinį lyg tyčia paerzinti, kuriuo buvęs gabenamas pėstininkų batalionas. Vagonai buvę papuošti eglių šakomis. Kariai dainavę patriotiškas dainas. Tikras buvęs traukiančių į karą įspūdis! Vėliau komisija sužinojusi, kad paskui ateina ir kiti traukiniai.

Gen. Niesselis tuojau pakvietęs vokiečių pulk. leit. von Lucką, kuris pranešęs, kad tas kariuomenės dalių judėjimas esąs vykdomas Vokietijos karo ministro įsakymu. Gen. Niesselis tuojau apie tai pranešęs telegrama į Paryžių ir pulk. leit. Luckui parodęs jos tekstą. Paskui, siekdamas paveikti vokiečius, pareiškęs apgailestavimą dėl rimtų pasekmių, kurių Vokietija dėl tų įvykių susilauksianti. Pulk. leit. von Lucki pasakęs, kad maršalo Focho sumanymai man žinomi: jei viskas nesusitvarkys, tai Reino sritį užėmusios kariuomenės dalys pradės žygiuoti, žygiuoti Dievas žino kuria kryptimi. Pulk. leit. von Luckas išvykęs labai neramus, nors gen. Niesselis buvęs nemažiau neramus už jį. Pasisekimas kabojęs kaip ant plauko.

Lapkričio 23 d. pulk. leit. Luckas atėjęs gana nusiminęs ir pranešęs, kad tas garsusis traukinys buvęs sulaikytas šiapus Lietuvos sienos. Jam generolas pasakęs, kad apie tą įsakymo atšaukimą į Paryžių pranešęs tik savo akimis pamatęs tą traukinį grįžusį į Tilžę ir išvykstantį į Vokietijos gilumą. Tuo pačiu metu pareikalavęs okietijos karo ministro įsakymo. Tada paaiškėjo, kad įsakymas buvęs duotas tik iš Karaliaučiaus, tačiau jis buvęs duotas pasiremint iš Berlyno gutu įsakymu, kurio, išsiųsto telegrafu teksto, kaip buvę tikinama, jis nebuvęs parodytas.

Pulk. Dosses iš Šiaulių atsiunčiamos ir Tilžėje už komisijos veikimo ribų sklindančios žinios dariusios didelį įspūdį. Pulk. Dosei pavykę išskirti vokiečius ir lietuvius ir išlaisvinti geležinkelį. Lapkričio 23 d. vakare pulk. Dosse pranešęs, kad vokiečiai jau visiškai išsikraustę iš Latvijos teritorijos. Buvę svarbu žinoti, ar jie, latvių jau nebestumiami, ir toliau trauksis per Šiaurės Lietuvą Šiaulių — Mažeikių geležinkelio link, kaip kad buvę reikalauta.

(Bus daugiau)

BEPROTYBĖS GYDYMO PASLAPTIS

Mokslininkas džiaugiasi, jei jam pasiseka nors menkiausią žmogaus gyvybę iš mirties nasrų išgelbėti. O karys džiaugiasi, tūkstančius ir tūkstančius geriausių žmonių giltinei atidavęs. Maskvoje, Ispanijoje ir Kinijoje žmonių kraujas upėmis liejamas, bet mokslininkai patylomis dirba ir kuria pagrindą pasauliui, kuris, tikėkime, ateityje bus pastatytas ir jo gyventojus padarys laimingus. Tuo atžvilgiu įdomus Amerikos psichiatrininkų (proto ligų) sąjungos suvažiavimas, nušvietęs žmogaus proto sudėtį ir veiklą. Mūsų protui, pasirodo, stipriai atsiliepia chemikalų veikiamas. Jau mūsų liaudies dainos pastebėjo, kad nuo "midaus galvą skaus", o nuo degtinės "galvelė sukas". Dr. Sakelis Austrijoje 1928 metais tam tikru chemikalu schizophrenijos rūšies beprotiui galvą taip susuko, kad tas nuomariu krito ir sąmonės neteko. Bet šiandien juodu jau ne tame pačiame tamsiame savo beprotystės, bet sveikame pasaulyje. Dr. Sakelis pavartojo insuliną. Kitas gydytojas dr. von Meduna, Vengrijoje, tą patį padarė su chemikalu metrazol, padaromu iš paprasto kamparo. Chemikalas taip žmogų sukrato, kad jis sąmonės netenka (nuomariu krinta). Bet pabunda ne beprotiu, 60 nuošimtis pasveikęs. Iš 2,937 šiuo būdu gydytų ligo

Insulinas žmogų apmarina, o metrazolis nuomariu nukrečia, bet abu chemikalai, sakoma, veikia vienoda kryptimi: jie paveikia kraujo antplūdį megenyse. Insulinas padidina cukraus kiekį žmogaus kraujuje, o metrazolis jį sumažina, tačiau kraujas, tų chemikalų veikiamas, tuo laikotarpiu negali savo cukraus kitomis chemikalų formomis keisti. Ir čia glūdi dar neišaiškinta beprotybės gydymo paslaptis. Epilepsija (nuomaris), schizophrenia (beprotybė) ir kitokios "iš galvos išėjimo" rūšys, dr. Lennox ir dr. Gibbs pasakojo, turi vieną ir tą pačią pagrindinę priežastį! Šių proto ligų laipsnį mums pasako elektro-encephalo-grafo instrumentas, kuris saikuoja žmogaus proto leidžiamų elektros bangų stiprumą. Protas panašus chemikalų fabrikui ir mokslininkai bando ištirti, kokie chemikalai jame sugenda ir pagimdo proto ligas ir beprotybės rūšis.

Taigi, jei kariai savo ruošiamais karais mūsų nesunaikins, tikimės, mokslininkai savo tikslo pasieks. Jie mus išgelbės ir iš proto ligų ir iš ekonominės krizės.

Vyt. Širvydas

LENKAI NORI SUSIPAŽINTI SU LIETUVOS ŪKIU

KAUNAS. — Kai kurios stambiosios Lenkijos ūkinės organizacijos pareiškė norą atsiųsti į Lietuvą delegaciją susipažinti su Lietuvos ūkiu ir ūkine padėtimi.

Kartu reiškiamas pageidavimas, kad ir Lietuva atsiųstų į Lenkiją savo ūkinę delegaciją.

Lietuva sklandymo sporte paveržė iš lenkų trečią vietą pasaulyje

Sklandymu yra vadinamas bemotorinis lengvais lėktuvais skraidymas ore, pasinaudojant vėjų srovėmis. Sklandymas iš viso dar yra nauja ir jauna orinio sporto šaka, o Lietuvoje sklandymas pradėta ugdyti ir plėsti tiktai prieš keletą metų. Sklandymo ugdymu bei rėmimu Lietuvoje rūpinasi Lietuvos Aero Klubas, trumpai vadinamas LAK.

Sklandymas jau dabar nėra grynasis sportas arba pramoga. Sklandymą jau bandoma pritaikyti ir praktiniams reikalams. Pirmiausia per sklandymą yra vykdomas atrinkimas kandidatų į lakūnus. Motorinių lėktuvų lakūnų apmokymas yra gana brangus. O asmuo, išmokęs sklandyti, greitai ir lengvai išmoksta skraidyti ir motoriniais lėktuvais.

Be to, jau bandoma sklandytuvus panaudoti ir oriniam susisiekimui, vadinamais oro traukiniais. Oro traukinį sudaro vienas motorinis lėktuvas ir prie jo prikabinti du, trys ir daugiau sklandytuvai. Vadinas, čia garvėžį atstoja lėktuvas, o vagonus—sklandytuvai.

Nidoje, tarp Kuršių marių ir Baltijos jūros, jau keleri metai veikia LAK išlaikoma sklandymo mokykla, kuri kasmet paruošia po keliasdešimtis sklandytojų. Ši mokykla jau plačiai žinoma visoje Europoje. Nidos mokyklos sklandytojai jau yra pasiekę pasaulinio masto rekordų. ir dabar Lietuva sklandymo sporte yra užėmusi pasauly trečią vietą. Pirmą vietą turi vokiečiai ir antrą rusai. Jei atsiminsime, kad Vokietija ir Sov. Rusija yra didžiulės valstybės, kad šiose valstybėse sklandymo sportas daug anksčiau pradėtas ir plačiu mastu organizuotas, tai suprasime, kad Lietuvos sklandytojai yra padarę per trumpą laiką tikrai labai didelę pažangą, pastatydami Lietuvą į trečią vietą pasauly sklandymo sporte.

Prieš trejetą metų lakūnas J. Pyragius, sklandytuvu išsilaikęs ore 22 valandas ir 36 minutos, buvo laimėjęs Lietuvai ketvirtą vietą pasauly. Šiomis dienomis, sklandytuvų konstruktorius Alfredas Gysas J. Pyragiaus rekordą žymiai pagerino. A. Gysas sklandytuvu "Žaibas" išsilaikė ore 26 valandas, ir laimėjo Lietuvai sklandymo sporte trečią vietą pasauly. Tą vietą iki šiol turėjo lenkai.

Lakūnas Alf. Gysas savo statytu sklandytuvu "Žaibas" pakilo Nidoje, 26 valandas sklandė ties Kuršių marėmis ir laimingai nusileido beveik toje pačioje vietoje, iš kurios pakilo. Lietuvos visuomenė didelių džiaugsmu priėmė žinią apie naują Lietuvos sklandymo sporto laimėjimą.

T.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
J. Tysliava — Redaktorius.

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

Mes, lietuviai, atvykę į Jungtines Amerikos Valstybes prieš trisdešimts metų, iš lėto pakrypome vieni prie dešiniųjų, kiti — prie kairiųjų. Vidurinė srovė, vadinami tautininkai, vystėsi labai silpnai. Bet, kad galėtume suprasti tautininkų vystymosi silpnumą, reikia panagrinėti tų laikų padėtį.

Anais laikais į Jungtines Amerikos Valstybes važiavo vargingiausi Lietuvos gyventojai, kurie neturėjo žemės, ūkininkų vaikai, norėdami išvengti kariuomenės, ūkininkų tarnautojai, norėdami surasti geresnio gyvenimo. Lietuvos dvaruose ir kaimuose darbininkų gyvenimas buvo labai vargingas. Apie tautinį veikimą labai mažai kam buvo žinoma. Piemenys, pusberniai ir pusmergės buvo visai apleisti ir vargo didelį skurdą. Užaugus, kai kuriems pasisekė išmokti šiek tiek skaityti ir rašyti. Toki ir atvyko į šią šalį. Nors jiems reikėjo labai sunkiai dirbti, bet gyvenimas vis šiek tiek palengvėjo. Pas tokius lietuvius ir lietuvaites tėvynės meilės buvo labai mažai, nes jų atsiminimai — skaudūs ir nemalonūs. Be mokslo, be švietimo, nežinodamas vargo priežasties, žmogus negali būti patrijotas. Dr. J. Šliūpas yra pasakęs, kad "žmogus, nežinąs savo tautos istorijos, yra paklydėlis'.

Rusijos 1905 metų revoliucija palietė ir Lietuvą. Emigracija į šią šalį žymiai padidėjo. Privažiavo visokių padaužų agitatorių, revoliucijonierių. Rimtų veikėjų labai mažai atvažiavo. Dabartinis Naujienų redaktorius P. Grigaitis, Bagočius, Montvila-Antanovas ir kitis, nuo pat atvykimo į šią šalį, ėmėsi už darbo su prakalbomis, raštais agituodami nuversti caro valdžią, sunaikinti kapitalistus ir jų tarnus. P. Grigaitis ir jo kompanija tikrai komunistiškai veikė, įkalbinėdami paprastus, neapšviestus darbininkus pakinkyti kapitalistus ir jų tarnus prie darbo, o darbininkams rūkyti cigarus ir prižiūrėti, kad buvusieji valdovai gerai dirbtų. Daugelis iš mūsų atsimename tas karštas kalbas ir aukų rinkimą revoliucijonieriams. Apie švietimą, darbininkų buities pagerinimą kaip būti gerais piliečiais, nebuvo kalbos.

Tais laikais mūsų lietuviai labai klausė tų kalbų ir laukė šganymo agitacijose. Grigaitis ir jo kampanija buvo ir yra vilkai avinėlių kailyje. Jų tikslas pasiektas Rusijoje, nes skerdynių galo nesimato, o darbininkų laisvės nėra.

Lietuviai, atvykę į J. A. V. po didžiojo karo, jau buvo kitokio nusistatymo tik gaila, kad tokių mažai atvyko. Tuo tarpu tie, kurie atvyko prieš didįjį karą ir skaito socialistų ir komunistų spaudą, įsivaizdina, kad dabartinė Lietuvos valdžia dar baisesnė, negu caro laikais Rusijoje.

Socialistų ir komunistų spaudos skirtumas — kaip tarp velnio ir šėtono.

Prasidėjus tautiškam veikimui, gaila, padaryta daug klaidų. Kai tik lietuviai atsiskyrė nuo lenkiškų parapijų, prasidėjo nesusipratimai tarp katalikų ir laisvamanių. Gal būt, kad tai buvo ir neišvengiama, nes turime atsiminti, kad tais laikais žmonės kitaip galvojo, negu šiandien. Tautiškų pažiūrų lietuviai neturėtų maišyti religinius įsitikinimus, bet veikti vieningai ir gelbėti savo tautiečius iš socialistų ir komunistų pinklių. Būtų gerai, jeigu iš Lietuvos atvyktų darbininkų atstovai, kurie galėtų apvažinėti didesnes lietuvių kolonijas Amerikoje ir paaiškinti apie dabartinę būklę Lietuvoje.

Kovo 17 dienos Lietuvos-Lenkijos įvykiai paveikė visų lietuvių jausmus. Bet lietuvių socialistų vadai tuojau pradėjo tyčiotis iš Lietuvos valdžios ir jos kariuomenės. Aiškiai matyti, kad socialistų vadai yra komunistų perėtojai. Pasiklausius Grigaičio, Bagočiaus ir kitų socialistų kalbų, atrodo lyg jie būtų priešingi karui. Bet kada Lietuvos valdžia turėjo priimti kai kuriuos lenkų reikalavimus, tai socialistų vadai tuojau pradėjo tyčiotis, kad Lietuvos kariuomenė išsigando "lenkų špygų", kad ją "vokiškos karvės išbadytų" ir panašiai. Lietuvos valdžia nušileido lenkams iš prievartos, nes pavojus gresė pasaulinei taikai ir Lietuvos nepriklausomybei. Tai yra suprantama kiekvienam nuoširdžiam lietuviui, bet socialistų vadai, būdami be sąžinės, be žmoniškumo, tai negali suprasti.

Dabartinė Lietuvos vyriausybė per visą kraštą daro visokius pagerinimus. Steigia mokyklas, tiesia geležinkelius, plentus, rūpinasi darbininkų padėtimi, tobulina kariuomenę ir šaulių sąjungą, įsteigė Vilniaus Vadavimo sąjungą, ginklų ir karo laivyno fondus.

Ar Lietuva gali eiti į kovą su stipresniu priešu dar galutinai neprisirengus? Aišku, kad ne. Bet mes visi galime ir turime kovoti su mūsų pačių priešais socialistais ir jų išperėtais komunistais.

Pr. Cibulis

Viesulo aukos. — Iš lėto slenkantis viesulas neseniai perėjo per vakarinę valstybės dalį. Šiame Cyde miestelyje žuvo 18 žmonių, daugiau kaip 40 sužeista. Teksų Tas viesulas perėjo 200 pėdų pločio ruožu ir nepalietė prekybinio centro.

DR. K. DRANGELIO KALBA, PASAKYTA PER RADIJĄ

CHICAGO, Ill. — Birželio 7 dienos vakare dr. Kazys Drangelis per radijo iš stoties WHFC pasakė gražią kalbą, kviesdamas lietuvius dalyvauti bankiete, kurį lietuviai rengia miesto mayoro pagerbimui. Daktaras pasakė:

— Lietuvos Konsulo Chicagoje dr. Petro Daužvardžio sušauktame lietuvių susirinkime gegužės 5 dieną buvo suorganizuotas kelių dešimčių narių komitetas mūsų miesto mayorui g. Edwardui J. Kelly lietuviškam bankietui surengti. Šiam komitetui pirmininkauti išrinktas pirmasis mūsų teisėjas Jonas T. Zūris, gi man buvo pavesta sekretoriaus pareigos, kurių viena — šį vakarą pasikalbėjimas su jumis, gerbiamieji.

Mes esame laimingi, turėdami garbės vadintis lietuviais, nepriklausomos tautos nariais išeivijoje ir, žinoma, tokiais mes stengsimės pasilaikyti, kiek tai nuo mūsų priklausys. To pat mes trokštame savo Tėvynei ir, aišku, kuo galėdami jai padėsime. Tai yra laisvę mylinčios tautos vaikų pareiga. Pati tauta savo vyriausybės pastangomis siekia tų pačių kilniųjų tikslų — laimės ir nepriklausomybės. Savo nepriklausomos būties išlaikymui ir mūsų gerovės bei kultūros auklėjimui, lietuvių tautos vyriausubė per 20 metų vis toliau siekia, norėdama susidraugauti ne vien su valstybėmis, bet ir su jų gabiais vyrais, kurie vienokiu ar kitokiu būdu, katastrofai iškilus, galėtų būti mūsų tautos užtarėjai, apgynėjais, nes kaip vienų tautų susigrupavime glūdi pavojus, taip kitų tautų susipratime ieškoma atsparumo. Tokių draugų ieškodama Lietuvos vyriausybė pasiekė ir Chicagos mayorą (o per jį, noriu pasakyti, ir visą miesto administracijos aparatą), suteikdama jam garbės ordiną, kurio įteikimas įvyks šio mėnesio 22 dieną, Stevens viešbutyje.

Į šitą bankietą aš jus nuoširdžiai kviečiu atsilankyti. Šiame bankiete aš noriu matyti pažįstamų ir pacientų. Aš noti kuo daugiausia savo draugų, riu matyti gražią lietuvių reprezentaciją. Kaip Lietuvos atstovai atlaikys ceremonijas, tai mes, Chicagos lietuviai, pasinaudodami proga, galėsime pasakyti miesto galvai, ką per 50 metų Chicagos miestui davėme savo trūsu, darbu, turtu, pavyzdinga piliečių tvarka ir mūsų gausingų organizacijų kultūriniu bei valstybiniu veiklumu. Galėsime pasakyti kuom Lietuvos išeiviai prisidėjo prie milžino — miesto ugdymo. Galėsime taip pat pareikšti ir savo tautiečių pageidavimus. Turėdami didelę profesijonalų, pramonininkų ir įvairių šakų organizacijas, jūsų sūnus ar dukras šį mėnesį baigiančius mokslą, mes norime turėti savo praporciją miesto valdyboje, teismuose, mokyklose, knygynuose, muziejuose, parkuose ir kitur. Juo daugiau mūsų žmonių į tas vietas įeis, juo daugiau mes laimėsime. Savo tautiečių darbais miesto įstaigose mes pagerinsime savo kolonijų švarą ir sveikatą, pramonę ir darbą, ilgiau išlaikysime savo organizacijas ir spaudą. Lietuvos išeiviams Chicagoj geresnė būtis gali būti užtikrinta tik mūsų pačių pastangomis, mūsų pasiryžimu gauti tai kas mums priklauso. Už viską jau seniai mes mokame mokesčius, bet jais mes nesinaudojame, nors tais mokesčiais naudotis mes turime pilną teisę, taip kaip ir kitų tautų ateiviai piliečiai — Chicagos miesto gyventojai.

Aš noriu šiame bankiete matyti Chicagos lietuvių spaudos atstovus ir veikėjus. Aš noriu, kad jie nors trumpomis, bet oratiškomis savo kalbomis pareikštų organizuotų lietuvių privilegijas prie geresnės miesto tvarkos ir piliečių saugumo, kad mokesčiais sumokėtų mūsų pinigų daugiau eitų lietuvių kolonijų gražinimui ir tvarkos palaikymui, o mažiau sukčiavimams. Šių visų pagerinimų kiekvienas pilietis, kiekviena proga, gali reikalauti. O tokias progas mes turėsime šiame bankiete. Todėl kas tik galite, pasistenkite šiame bankiete dalyvauti, kad galėtume parodyti ne tik lietuvių kultūringumą, bet ir pilietinį solidarumą, kurį mes visuomet privalome visur statyti pirmiausioje vietoje ir kiekviena proga.

Iki pasimatymo Stevens viešbuty, birželio 22 dienos vakare.

XXX

ĮVAIRIOS BALTIMORĖS LIETUVIŲ ŽINIOS

BALTIMORE, Md. — Birželio 1 d. lietuvių salėje įvyko lietuvių siuvėjų 218 skyriaus Amalgamaitų unijos, susirinkimas. Nors šiuo metu siaučia didelis siuvėjų nedarbas, tačiau į susirinkimą siuvėjai atsilankė gana gausingai.

Apkalbėjus siuvėjų reikalus ir išklausius pramonės atstovo raporto, iš kurio patirta kad siuvėjų darbai dar nesigerina, buvo priejta prie raporto iš Amalgamaitų unijos suvažiavimo, kuris įvyko Atlantic City gegužės mėnesį.

Nors skyrius siuntė du delegatus ir mokėjo po 150 dol. kiekvienam, tačiau raportą davė tik vienas delegatas V. J. Pečiulis, o Ig. Letkauskas visai neatėjo į susirinkimą. Sakoma, kad gavęs 150 dol., įlindo į degtinės bonką ir dar iš jos neišlindo...

Delegatas Pečiulis davė ilgą ir nuosaikų raportą, už ką susirinkimas išreiškė padėką, tačiau skyrius yra nusivylęs unijos seimu, kuris nieko naudingo siuvėjų reikalais nėra nutaręs. Iš delegato raporto paaiškėjo, kad seimas didžiausią dalį leiko praleido kalboms, dainoms ir maršavimams, priėmė kelias politinio turinio rezoliucijas, tai ir viskas. O rezoliucijos, kurios lietė siuvėjų reikalus, paliktos išspręsti generaliniai unijos tarybai arba, tikriau sakant, padėtos į gurbą...

Tame susirinkime buvo pakeltas klausimas, ką skyrius darys su Lietuvos paskolos bonais, 1500 dol., atsiimti ar palikti taip, kaip iki šiol buvo — atsiimant tik nuošimtį. Tuoj atsirado pora keleivinių ir laisvinių, kurie bandė agituoti, kad reikia tuoj atsiimti, nes, girdi, lenkams ir vokiečiams pasidalinus Lietuvą, bonas žūsiąs...

Tačiau rimtesni unijistai nurodė, kad mums, lietuviams, nereikia būti išdavikais ir griebti Lietuvą už gerklės tuo metu, kada išlaukinis priešas į ją tykoja, priešingai, reikia teikti dar didesnę parama Lietuvai, kad ji galėtų geriau atsispirti prieš užpuolikus.

Po diskusijų buvo pasiūlyta palikti, kaip iki šiol buvo, nubalsuota veik vienbalsiai (3 buvo prieš). Čia reikia pažymėti tai, kad rimtesni komunistai šiuo kartu susilaikė nuo priešingos agitacijos ir balsavimo, tai reiškia, kad ir jiems Lietuva jau arčiau širdies.

Birželio 5 d. įvyko Amerikos Lietuvių Atletų Klubo linksmas piknikas su dainomis. Į pikniką buvo atvykę du automobiliai iš Philadelphijos ir vienas iš Washingtono, D. C.

Birželio 7 d. buvo Lietuvių Moterų Piliečių Klubo privatinė "strioberių parė", kur mūsų veikliosios pilietės linksmai praleido vakarą.

Birželio 5 d., netikėtai, staiga, širdies liga mirė Karolius Razgaitis, apie 60 metų amžiaus.

Unijistas

SUSIPAŽINKIME SU DABARTINE LIETUVOS VYRIAUSYBE

Stasys Lozoraitis, einąs užsienio reikalų ministro pareigas

Tatai didelio Lietuvos patrioto ir varpininko, advokato Lozoraičio sūnus, gimęs Kaune 1898 m. Mokslinosi Kaune ir Voroneže lietuvių gimnazijoje. Valstybinę tarnybą pradėjo 1918 m. vidaus reikalų ministerijoje, o diplomatinėn tarnybon perėjo 1923 m., kuomet buvo paskirtas Lietuvos pasiuntinybės Berlyne antruoju sekretorium. Čia pat Berlyne jis buvo vėliau mūsų pasiuntinybės pirmuoju sekretorium ir pasiuntinybės patarėju. Iš Berlyno Stasys Lozoraitis 1929 m. buvo perkeltas pasiuntinybės patarėju prie šv. Sosto, o kiek vėliau čia ėjo Lietuvos atstovo pareigas. 1932 m. jis buvo perkeltas į Kauną ir paskirtas Užsienių Reikalų Ministerijos politikos departamento direktorium, o nuo 1934 m. birželio mėn. užsienių reikalų ministru. Vadinasi nei diplomatinėje tarnyboje, nei užsienio reikalų ministro pareigose Stasys Lozoraitis nėra naujas žmogus. Kaipo gabus diplomatas ir nusimanąs politiką, jis yra žinomas ir vertinamas ne tik Lietuvoje, bet ir užsieniuose.

Ar bitės vėdina savo avilius?

Pasižiūrėjęs į avilį karštą vasaros dieną, pamatysi prie įėjimo keletą bitelių, atsigręžusių į avilio pusę ir plastenančių savo sparneliais. Jos plesdena taip greitai, kad sparnelių beveik ir negalima matyti, kaip kad, pvz., nematai besisukančio propelerio prie lėktuvo. Tos bitės vėdina savo avilį, kad jame nebūtų per karšta ir kad jo gyventojoms būtų sveika... Ir žmogui reiktų pasimokyti iš bitelių vėdintti savo butą.... Avilyje kitos bitės, sustojusios prie išėjimo, atsigręžusios į lauko pusę, taip pat plasdena sparneliais. Vienos jų varo orą į avilį, kitos — iš avilio. Kai saulė pakyla aukščiau ir ore pasidaro karščiau, prie avilio įėjimo vis daugiau ir daugiau susirenka tų vėdintojų. Po kurio laiko bitės pavargsta — pasitraukia į šalį, ir jų vietose sustoja kitos darbininkės — vėdintojos. Jei vasaros naktys būna karštos, vėdinimas daromas ir nakties metu. Oro traukimas būna taip smarkus, kad gali užpūsti žvakę, prikištą prie avilio.

Iš viso šimto gražiausioji. — Renkant paplūdymių (byčių) gražuolę 1938 metams (Oceanside, Cal.), iš šimto įvairių gražuolių liko išrinkta ši laimingoji, 18 mt. Estera Walker'altė. Ji džiaugiasi ta garbe ir dovana.

... VIENYBĖS DIENRAŠČIO MILŽINIŠKAS

PIKNIKAS

SEKMADIENY, RUGPIŪČIO 14 D. — AUGUST, 1938

KLASČIAUS CLINTON PARKE

Betts ir Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.

Suorganizuota didžiulė įdomi programa
Miss Vienybės 1938 metų rinkimai
Mažų vaikų konkursas (Children's Party)
Dainos — Šokiai — Žaidimai
Sporto varžytinės — Boxing Bout
Ir daug kitų margumynų

DALINAMOS DOVANOS VAIKAMS:

Laimėjimams skiriama 3 dovanos — PILNA HOPE CHEST — — kraitis
Gros du orkestrai. Vienas šokiams, kitas — iliuminuotame ir dekoruotame parke.

ĮŽANGA — 50 CENTŲ. VAIKAMS IKI 10 METŲ — 15 CENTŲ.

Bilietai jau gaunami Vienybės administracijoj ir pas platintojus

VISI Į MILŽINIŠKĄ VIENYBĖS PIKNIKĄ!

Nuoširdus darbas Šaulio Sparnams

SCRANTON, Pa. — Birželio 5 d. Taurų Klubas surengė savo metinį išvažiavimą į Old Homestead vasarnamį. Džiugu, kad šio išvažiavimo, kuris visais būdais laikomas pasisekusiu, pelną skyrė pirmiesiems Lietuvos Šaulio sparnams, kuriuos Dariaus-Girėno Aero Klubo auklėtinis lak. Šaltenis, Amerikos lietuvių vardu, šią vasarą įteiks. Taurų Klubas pasižadėjo padidinti tą auką iš savo klubo kasos ir dar atskirų narių aukomis.

Šiame išvažiavime dalyvavo ir lak. P. Šaltenis su lėktuvu, bet dėl netikusio oro, jokių žaidimų oro nebuvo.

Aukas rinko šio išvažiavimo metu laidotuvių direktorius Jonas Stepanauskas. Aukos bus paskelbtos spaudoje kartu su kitomis aukomis.

Tenka pažymėti, kad šis klubas stovi gerai finansiniai. Jo vadovybės nariu yra žymus veikėjas pirm. dr. F. Sack-Sakalauskas.

Vakaro vedėju buvo Baltrus Mikulis, Kalbėjo keletas žymių lietuvių ir kitataučių veikėjų. Lak. P. Šaltenis savo kalboje aiškiai nupasakojo pradėto ir jau baigiamos darbo reikšmę. Jo kalba patiko ir visi atsilankiusieji reiškė nuoširdų pritarimą Lietuvos šaulio sparnams.

A. A.

VIENYBĖ

STANIONIŲ JUNGTUVIŲ 25 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

LINDEN, N. J. — Praėjusį sekmadienį, birželio 12 d. lindeniečiai surengė netikėtą pokylį vietos veikėjų Juozo ir Julijos Ragaišytės Stanionių pagerbimui, V. Zupkaus Rio Klube.

Suėjo lygiai 25 metai, kai Stanioniai džiaugiasi savo jungtuvių gyvenimo laime. Tų jungtuvių sidabrinės sukakties minėjime dalyvavo daugiau kaip 200 žmonių: vietinių ir iš kitų tolimesnių kolonijų. Iš Ilgosios Salos atsilankė senieji Stanionių bičiuliai Marijona ir H. Kulmanai, Juozas ir Elena Smitrai, lakūnas P. Šaltenis ir kiti.

Gražiai išpuoštoje salėje susirinko pora šimtų Stanionių giminių, bičiulių ir pažįstamųjų. Pokylio vadovu buvo jubilijanto brolis Mykolas Stanionis iš Kearny, N. J.

Po pokylio mūsų dienraščio skaitytojus Stanionius sveikino VIENYBĖS administratorius J. Smitrus.

Gražius linkėjimus pareiškė savo kalbose: Marijona Tamulionienė (Whitsville, N. J.), Liudvinaitis, Julius Paknys (Kearny, N. J.), laidotojas A. Petrikas (Elizabeth, N. J.), P. Marcinkus (Jersey City, N. J.), Lindeno policijos valdininkas Vladas Jamakaitis ir Silvermanai.

Be to, dalyvavo kandidatas į Lindeno majorus Ralph Marten'as, jubilijantų duktė Rita McLaughlin'ienė, P. Keršulienė (Blissville, L. I.) ir daugybė kitų.

Svečiai maloniai linksminosi prie geros muzikos ir garsiakalbio, jaukiai vaišinosi ir dalinosi savo įspūdžiais.

Pokylio surengimui daugiausia pasidarbavo iš Moterų Sąjungos 53-ios kuopos narių sudarytoji komisija: pirm. A. Liudvinaitienė, Miksiūnienė, O. Kelbonienė, Zofija Zupkuvienė ir Preibušienė. Rengėjos įteikė jubilijantams dovaną.

Linkime gerb. Stanioniams gražaus ir laimingo gyvenimo ir sėkmingai sulaukti dar auksinio jubiliejaus!

Rep.

GELEŽINIO VILKO DRAUGOVĖ IMS GYVIAU VEIKTI

Birželio 13 d. Tautininkų Klubo patalpose įvyko mėnesinis Geležinio Vilko Draugovės susirinkimas.

Susirinkimą atidarė Draugovės vadas J. Keblas. Ankstyvesnio susirinkimo protokolą perskaitė rašt. J. Latinis. Protokolo turinys vienbalsiai priimtas, įnešus porą pataisymų. Iždininkas St. Žiurauskas išdavė raportą apie draugovės kasos stovį ir įvykusį vakarą su vaidinimu "Leitenantas Antanas." Pasirodo, kad parengimas davė nuostolių; mat, tą dieną įvyko keletas lietuvių parengimų, todėl palyginus, publikos mažai atsilankė.

Einamuose draugovės reikaluose svarstyta, kaip pagerinti kasos stovį, nes apmokėjus visas reikalingas išlaidas kasa gali palikti tuščia. Tuo klausimu buvo patiekta keletas pasiūlymų. J. Lugauskas ilgesnėje savo kalboje išdėstė draugovės einamųjų ir darbo reikalų eigą. Įnešė keletą sumanymų, tarp kurių, kad per ilgesnį laiką būtų surengtas didesnio masto veikalas. Klausimas paliktas atviras, kad apie sausio ar vasario mėnesį suruošti didį parengimą su didesnio masto veikalu (drama ar operete).

Ant. Gudonis įnešė keletą pastabų nariams už nesilankymą į sueigas. Patiekė keletą minčių dėl sukėlimo narių tarpe didesnio darbingumo.

Įstojo naujas narys P. Juknys. Į draugovę priimtas su trijų mėnesių bandomuoju laiku pagal draugovės įstatus. Kandidatas gavęs balsą, plačiau kalbėjo apie draugovę, kaipo jaunuolių organizaciją, ir apie kultūrinį ir visuomeninį darbą. Siūlė daugiau imtis iniciatyvos draugovės veikime ir plačiau reikštis visuomenėje, daugiau rodytis spaudoje. Spauda—langas reikštis viešumoje. Įnešė pasiūlymą, kad draugovė turėtų savo korespondentą, kuris rašinėtų į laikraščius apie draugovės veikimą ir tuo būdu plačiau pasireikštų lietuvių visuomenėje. Siūlė pagerinti kasos stoviui surengiant gegužinę. Nutarta rengti didelę gegužinę su Birutės Moterų Klubo talka. Kvietimo komisijon išrinkta J. Keblas, J. Pronckus ir A. Gudonis.

Plačiau kalbėta apie didesnį draugovės veikimą. Paskutiniu laiku draugovės veikimas buvo lyg apsnūdęs, negyvas. J. Pronckus siūlė atgaivinti draugovės skaityklą. Esama keleta knygų draugovės knygynėly. Turima knygoms spinta. Buvo tariamasi, kad į klubo patalpas susirinktų dažniau lyg į savą klubą, naudotis draugovės knygomis ir tuo būdu labiau suartėti darbo reikalu.

P. Juknys pasiūlė draugovei nors retkarčiais suruošti paskaitas su referatais. Tuo būdu nariai lavintųsi ir pritartų daugiau narių ir atkreiptų visuomenės dėmesį. Aptarti draugovės reikalam ir ruoštis į sklandesnį veikimą reikėtų šaukti dažniau susirinkimus. Nutarta kitą susirinkimą šaukti birželio 17 d.

Susirinkimas nusitęsęs 3 valand., baigtas su didesniu pasiryžimu ir didesne energija dirbti.

P. J.

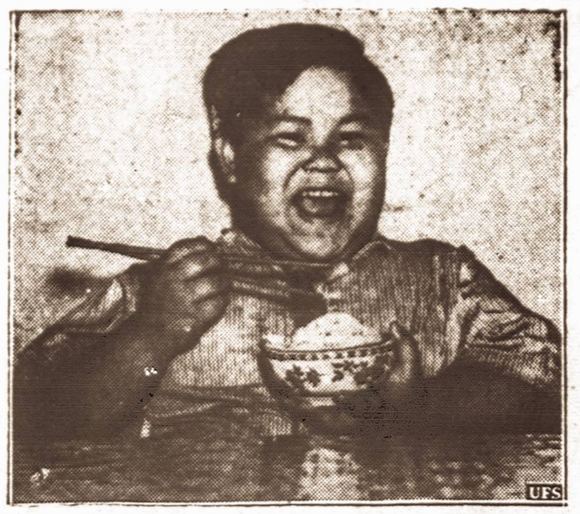

Laimingas kiniukas. — Birželio 17 d. 2,000 miestų Amerikoje rengia ryžių vakarienes, iš kurių pelnas skiriamas Kinijos karo tremtiniams šelpti. Tokių nelaimingųjų kinų yra apie 60 milijonų. Šis labiausiai nutukęs kiniukas New Yorke tokiu labdaros tikslu yra pasirengęs jau antrą ryžių dubenį (bliūdą) ištuštinti.

Pamėginkite! — Arneta Webster'aitė siūlo visiems taip pastovėti ant galvos vasarvietėje ties Spring Lake, N. J.

IŠVAŽIAVIMAS

SLRKA 135-ji kuopa sekmadienį birželio 26 d. popiet rengia didelį išvažiavimą į Forest Parką, Woodhaven Blvd.

Įžangos mokesčio nėra. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti šioje gegužinėje.

V. Pukas,
kuopos pirm.

Biznierių susirinkimas

Biznierių susirinkimas įvyks ketvirtadienio vakarą, birželio 16 d. 8 val., Lietuvių Amerikos Piliečių Klube, 280 Union Av., Brooklyne. Tai bus labai svarbus mitingas biznieriams.

Lietuvių Biznierių Sąjungos radijo programa prasidės pirmadienį, birželio 20 d. nuo 10 iki 10:30 val. ryto kasdien iš stoties WWRL (1500 klc.). Šiame mitinge rinksime radijo pranešėją ir svarstysime kitus svarbius dalykus.

P. Lisauskas

IEŠKO KAMBARIŲ

IEŠKAU KAMBARIO su baldais (furnished room) Brooklyne ar apylinkėje. Pranešti Vienybės Administracijai.
(137-8-9)

VIENYBĖS skaitytojų dėmesiui

Kai kurie VIENYBĖS dienraščio ėmėjai (prenumeratoriai) nusiskundžia, kad kai kada gauna laikraštį per vėlai, kitą dieną.

New Jersey valstybėje kai kuriuose miestuose šeštadienio laidos VIENYBĖ gaunama dažnai tik pirmadienį.

Mūsų dienraščio administracija nori gauti daugiau žinių apie tokius trūkumus, kad galėtų tai pašalinti.

Šia proga primename skaitytojams, kad VIENYBĖS dienraštis išeina iš spaudos kasdien, išskiriant sekmadienius ir svarbesnes šventes, ir pristatomas į paštą. Tad jei kai kuriuose miestuose dienraštis gaunamas pavėluojant, tas įvyksta ne dėl mūsų administracijos kaltės. Bet administracija nori sužinoti, kuriuose miestuose ir kuriomis dienomis dienraštis vėliau pasiekia savo ėmėjus.

VIENYBĖS administracija

REIKALINGA

REIKALINGAS pirmos rūšies kepėjas prie duonos ir keikų. Kreiptis:
A. ŽIUGŽDA,
182 Van Buren Str., Newark, N. J.

REIKALINGA pardavėjų dėl Surprise Polish fornyčių ir automobilių valymui. Gali būti vyrai, moterys ar merginos. Geras atlyginimas. Kreipkitės:
Surprise Polish Co.,
409 Lorimer Str., Brooklyn, N. Y.
(138-9-140)

PASIRENDAVOJA

IŠNUOMUOJAMAS kambarys su baldais (furnished room). Kreipkitės:
M. Yanason,
8022 88th Ave., Woodhaven, L. I.
(138-9-140)

SUSIŽEIDĖ

Žinomas lietuvis laikrodininkas Jurgis Iezma, turįs savo krautuvę ant Roebling gatvės birželio 13 d. darbo metu krito ir susižeidė. Tuojau suteikta skubi pagalba ir ambulansu nuvežtas į ligoninę.

Iezma geras, susipratęs lietuvis, 63 metų amžiaus.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

NUGALĖK ŠILUMĄ!
Nuostabiai žemos kainos
Naujose STAUCH
CONEY ISLAND
MAUDYNĖSE
ant PROMENADOS, prie STILLWELL AVE.
Vyrams, moterims ir vaikams
ĮĖJIMAS 25 CENTAI

SEZONO UŽRAKTAI (lockers) Dėl vieno $5 asmens	SZONO kambariai Dėl dviejų $16 / Dėl keturių $20

Kainos jeina į putų maudykles, atskirai nuogiems saulės aikštėse vyrams ir moterims, gimnastitkai ir rankų futbolo žaidimui vietos.

PLATINKITE VIENYBĘ

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

LIETUVIŠKAS PARKAS . . .
Graži ir patogi vieta gegužinėms ir kitokioms pramogoms po medžiais ir salėje. Šilti užkandžiai ir visoki gėrimai. Galima ir savo užkandžius atsivežti. Vieta dykai. Prašomi visi ir bet kada sustoti:
LIBERTY PARK, 1144 LIBERTY AVE.,
Hillside, N. J. Tel. WA. 3-9515
FRANK LISAUSKAS, Savininkas

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupšis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

NAUJOS LIETUVOJE IŠLEISTOS KNYGOS

- VIENYBĖS KNYGYNE galima gauti visos Lietuvoje išleistos ir naujų rašytojų parašytos bei į lietuvių kalbą išverstos KNYGOS.
- VIENYBĖS KNYGYNAS tarpininkauja norintiems prenumeruoti Lietuvoje leidžiamus laikraščius ir žurnalus.
- VIENYBĖS KNYGYNE yra daug įvairaus turinio pirmiau spausdintų Amerikoje ir Lietuvoje knygų, kurios parduodamos pusiau nupigi nta kaina.
- Knygų katalogai ir kitos informacijos siunčiama pareikalavusiems. Adresuokite:

LITHUANIAN PRESS CORPORATION
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. VALANTIEJUS
54-41–72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĘ

TARZANAS GALINGASIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

92. Kai liūtas pastebėjo, kad jis jau matomas, iškišo savo baisias iltis ir suriaumojo. Gonfala sustojo ir, pastyrusi iš baimės į liūtą žiūrėjo. Lipti į medį ji neturėjo jėgos, o bėgti nebuvo tikslo, nes liūtas vis tiek ją pasigaus. Dėl to ji stovėjo laukdama baisios mirties.

Mirti Gonfala dabar nebijojo. Juk jai nebuvo jokio tikslo gyventi. Ji tik geidė, kad mirtis būtų skubi ir nesunki. Matydamas nesijudinančią merginą, liūtas taip pat sustojo ir žiūrėjo į ją savo geltonai — žaliomis akimis. Paskui, nematydamas pasipriešinimo, jis šuoliais leidosi prie Gonfalos.

Dar keletas šuolių ir liūtas šoks ant savo aukos, kaip paprastai daro šis žvėris karalius, puldamas silpnesnius gyvūnus. Jis prigulė prie žemės, išsitiesė, išsitempė ir baisiai suriaumojo! Gonfala užsidengė rankomis akis ir laukė. Paliovęs staugti liūtas visu smarkumu šoko.

Gonfala išgirdo staigų grūmimąsi. Atidengusi akis ji iš pradžių nusigando, o paskui labai nustebo: tame akimirksny, kai liūtas šoko prie jos, iš medžio nukrito stačiai ant liūto sprando pusnuogis žmogus. Liūto kriokimas ir žmogaus alsavimas susimaišė baisioje kovoje už gyvybę.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje